

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΡΙΔΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτάσιον δραχμῆς 100. Ἐτάσιον δραχ. 55. Τριμηνια δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατηρ. 50. Ἀμερικῆς δολάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ Ἑλν. ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σέλλιντα 10.
Ἐξέμνηοι καὶ Τριμηνια ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ: 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην Οὐδὲν ἡμέρας.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Κεραϊκῶν ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρδάρειον

Περίοδος Β'—Τόμος 46ος

Ἀθήναι, 1 Ὀκτωβρίου 1938

Ἔτος 60όν.—Ἀριθ. 44

4 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ Η ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

ΤΟΥ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟΥ ΘΕΙΟΥ ΜΑΣ ΤΑ ΔΩΡΑ

Ἀποφασίσαμε τελοσπάντων ποιὸ ἀπὸ τὰ τρία τὰδέρφια, ἐμένα, τὴ Λένη καὶ τὸν Κωστούλα, θὰ πῆγαινε στὴ Ρουφιὰ μὲ τὴ μάγνα μας γιὰ τὸ καλωσόρισμα τοῦ πρωτοξάδερφου τῆς καὶ δικοῦ μας θείου, τοῦ Λεωνίδα, ποὺ ἦταν ξενιτεμένος στὴν Πόλη κ' ἐκεῖνες τὲς ἡμέρες εἶχε ἐρθεῖ.

Ὁ Κωστούλας ἦταν μικρὸς ἀκόμα καὶ καλὰ εἶπε ἢ μάγνα νὰ μὴ τὴν πάρῃ. Ἄν δὲ μεγάλωνε πρῶτα, συλλογιζόμενον, πῶς θὰ μπορούσε νὰ πάει σὲ ξενόχωρο γιὰ τὸ καλωσόρισμα τοῦ θείου; Ἄς ἦταν τώρα μεγάλος κί' ἄς πῆγαινε. Ἐπειτα, ἢ μάγνα θὰ τοῦφερνε μιὰ χαρτοσακκούλα γιοματῆ καραμέλλες ἀπὸ τὸ θεῖο, ὥστε καλύτερα νὰ μὴν πῆγαινε. Ἡ Λένη, μιὰ καὶ δὲν ἔπαιρνε τὸν Κωστούλα ἢ μάγνα, ἔπρεπε νὰ καθῆσθαι στὸ σπιτί μὲ τὸ παιδί αὐτῆ. Κί' ἔτσι ἔπρεπε νὰ πάω ἐγώ. Νὰ μὰς πάρει πάλι καὶ τὰ τρία τὰ παιδιά, αὐτὸ δὲ μπορούσε νὰ γίνε. Πῆγαινε πολὺ.

Καὶ μὲ χαρὰ μου συλλογιζόμενον πῶς στὰ τέσσερα χωριά, ποὺ εἶχα πάει ἴσαμε τότε, θὰ μπορούσα νὰ λογαριάσω κ' ἓνα πέμπτο. Κοσμογυρισμένος μιὰ φορά.

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ὅποια δουλειὰ κί' ἂν μοῦλεγε ἢ μάγνα μου νὰ κάνω,

τὴν ἔκανα μὲ πρόθυμη καρδιά. Κί' ἤθελα, ἂν ἦταν τρόπος, νὰ παρουσιάζονταν ὅλες οἱ δουλειές τῆς χρονιάς ἐκείνη τὴν ἡμέρα, γιὰ νὰ τις κάνω ἐγὼ γιὰ εὐχαρίστηση τῆς καλῆς μου τῆς μαννούλας. Ὅχι, ἄς μὴν

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ἀγγελικὸς ὕπνος.

ἔκανε τίποτε κ' ἢ Λένη μου. Κάτι σὰν ἀγάπη, κάτι σὰν ψυχασπῶνια—ἴσως καὶ τὰ δυὸ μαζί—διπλὴ καὶ τρίδιπλη ἀπ' ἄλλες φορές, ἔνοιωσα τότε γιὰ τὴν ἀδερφή μου. Τὴν καταλάβαινα τὴν πίκρα τῆς κ' ἤθελα νὰ φανῶ καὶ μαζί τῆς καλὸς καὶ νὰ κάνω ἐγὼ καὶ γι' αὐτὴν κάθε δουλειὰ ποὺ θάδιναινε στὴ μέση. Ἐ! Ὁ Κωστούλας ἦταν μικρὸς, κί' αὐτὸς δὲν ἔκανε καμ-

μιὰ δουλειὰ. Μόνο παιχνίδια καὶ τρεχάλες.

Μὰ καλὰ τὸ λένε : Συλλογιζοντας-συλλογιζοντας ἔρχονται στὸ κεφάλι μας οἱ πιδ καλὲς σκέψεις. Τὸ βρήκα πῶς θάδειχνα πιδ πολὺ τὴν καλωσύνη μου στὴ Λένη. Ἀπὸ τὲς καραμέλλες ποὺ θὰ μοῦδινε ὁ θεῖος μας—καὶ πόσες; θὰ μοῦδινε ἀλήθεια! σκέφτηκα καὶ κοίταξα τὲς τσέπες μου καὶ

χαρούμενος τὲς φαντάστηκα γιομάτες, φουσκωμένες μὲ καραμέλλες—ἀπὸ τὲς καραμέλλες ποὺ θὰ μοῦδινε ὁ θεῖος μας δὲ θάτρωγα οὔτε μιὰ, μὰ ὅποτε γιὰ δοκιμῆ. Ὅλες θὰ τὲς ἔδιναι τῆς Λένης. Τὸ πολὺ πολὺ ἂν ἔτρωγα δυὸ-τρεις, κί' αὐτὲς μικρές. Τὲς ἄλλες ὅλες ἢ Λένη. Τάχα ποὺ θὰ πῆγαινα ἐγώ, τί θὰ καταλάβαινα; Τὲς καραμέλλες πάλι αὐτὴ θὰ τὲς ἔτρωγε. Αὐτὴ καὶ τὸν κόπο γλόττινε καὶ καραμέλλες θὰ χόρτανε. Θάδιναι βέβαια καὶ τοῦ Κωστούλα. Μὴ μικρὸς αὐτός, πέντ' ἔξη θάτρωγε, δὲν ἤθελε κί' ἄλλες.

**

Τὴ χαρὰ μου, γιὰ τὴν πῆγαινα στὴ Ρουφιὰ, δὲν τὴν κράτησα κρυφὴ ἀπὸ τὰλλα τὰ παιδιά καὶ τοὺς εἶπα :

—Ἦρθε ὁ θεῖος μου ὁ Λεωνίδας ἀπὸ τὴν ξενιτιά, καὶ τὴν Κυριακῆ, τούτη ποὺ μὰς ἔρχεται—ἀκόμη δυὸ μέρες εἶναι—θὰ πάμε ἐγὼ κ' ἢ μάγνα μου νὰ τὸν καλωσορίσουμε. Καὶ τί καλὸς ποὺ εἶναι ὁ θεῖος μου! Τὸν εἶδα σὲ φωτογραφία. Ὅθι γιομισθ τὲς χουφτες του καραμέλλες καὶ θὰ μοῦ πῇ : Πάρε, Θανάση, κί' ἐγὼ θάπλώσω τὸ καπέλλο μου νὰ τὲς ρίξῃ μέσα

νά παρατηρήσει από το σχέδιό του να πάει στην χήρα Ντούγκλας; "Αλλιώς, ο Χώκ δεν είχε έρθει το περασμένο βράδυ γιατί θάρχταν σήμερα; "Η βέβαιη διασκέδαση του βραδύ τον τραβούσε περισσότερο από τον υποθετικό θησαυρό και σαν παιδί που ήταν, αποφάσισε να κάνει εκείνο που του παρουσιαζόταν για τίποτα.

Τρία μίλλια μακριά από την πόλη το βαποράκι άγκυροβόλησε στη μέση ενός μικροσκοπικού όρμου κι' εκεί έβηξε. Τα παιδιά κατέβηκαν τρέχοντας και σε μία στιγμή το δάσος γέμισε από τις φωνές τους και τα γέλια τους. Έκαναν ό,τι μπορούσαν, για να ζεσταθούν, να ιδρώσουν και να κουραστούν. Τα παιχνίδια τους άνοιξαν την δρεξη και σε λίγο πέσανε στα φαγητά. Έκαναν γενναίο φαγοπότι και ύστερα πήγαν κάτω από τη σκιά των μεγάλων δένδρων για να ξεκουραστούν και να κουβεντιάσουν. Σε λίγο όμως κάποιος φώναξε:

— Παιδιά έρχεται στη σπηλιά; "Ολοι προθυμοποιήθηκαν να τον ακολουθήσουν. Αμέ-

ριά τους ν' ανάψουν κι' αυτοί. "Έγινε σωστή πάλη, ποιος να πρωτοπραφτάσει και το αποτέλεσμα ήταν να πέσει το κερί χάμα, να τσαλαπατηθεί και να σβύσει. "Άλλο κερί ανάφτηκε, άλλο κυνηγήτο, άλλος καυγάς, κάθε πράγμα όμως έχει τα δικά του. Σε λίγο ή συνοδεία των μικρών κατέβαινε τον κατηφορικό διάδρομο της σπηλιάς και οι φλόγες των κεριών έδειχναν άμυδρά τους ψηλούς θόλους με τους σταλακτίτες που είχαν εικόνα μέτρα ύψος. Ο διάδρομος όπου περπατούσαν ήταν στενός μ' απ' α-

νους δραμάτους, να προχωρούν μέσα στους σκοτεινούς διαδρόμους και να ξαφνίζη ο ένας τον άλλον εκεί που τα δραμάκια συναντιόνταν. Σε λιγάκι οι παρές άρχισαν να βγαίνουν μαζί από τη σπηλιά, μουςκεμμένοι από τη θροσιά, με τις πλάτες γεμάτες γύψους, αλλά φαιδροί και ζωηροί. Μόλις βγήκαν είδαν μ' εκπληξή τους ότι δεν είχαν προσέξει καθόλου την ώρα κι' είχε κιάλας άρχισει να νυκτώνη. Η σφουρίχτρα του βαποριού τα καλούσε τώρα και μισή ώρα μά οδτε την είχαν ακούσει.

"Όταν το βαποράκι με τους εύθυμους και τρελλούς ταξιδιώτες του έγέμισε και ξεκίνησε να γυρίση πίσω, κανείς δεν στενοχωριόταν που είχε περάσει η ώρα, εκτός ίσως από τον καπετάνιο.

Ο Χώκ βρισκόταν κιάλας στη βάρδια του όταν το βαποράκι με τα άναμμένα φώτα πέρασε από κάτω. Δεν άκουσε κανένα θόρυβο στο κατάστημα γιατί τα παιδιά αποκαμωμένα δεν είχαν δρεξη ούτε να κουνηθούν, ούτε ν' ανοίξουν τα χείλη τους. Δεν μπορούσε να καταλάβη τί είδους βαποράκι ήταν αυτό που περνούσε τέτοια ώρα, μά ύστερα το ξέχασε κι' αποφασίσθηκε στη δουλειά του.

Στις δέκα έπαψαν οι θόρυβοι, τα σκόρπια φώτα άρχισαν να σβήνουν ένα-ένα, οι διαβάτες στους δρόμους γίνονταν σπάνιοι και το χωριό έπιασε να κοιμηθή. Στις έντεκα έσβουσαν και τα φώτα της ταβέρνας. Τώρα βασιλευσε παντού το σκοτάδι. Ο Χώκ περίμενε και οι ώρες του φαινόταν ατέλειωτες.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΠ' ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΟΥ

ΜΟΥΡΕΣ ΜΕ ΛΟΥΛΟΥΔΑ

Μούρες με λούλουδα στο χέρι
Και στη ματιά σου μ' ένα ατέρι.
Κι' έχεις, κορούλα μου, που λές...
Χάρες πολλές... γλάρες πολλές...

Περήφανη είσαι—σαν παγώνι...
Μά στην ψυχή μου, σαν παγώνι
Ζέστα της δίνεις σ' μέ μιάς,
Καθώς γελάς... καθώς γελάς!

'Ανθούν στην όψη σου ζουμπούλια
Βλέπω στα μάτια σου την πούλια,
Σοφλός την κάθε σου διηλιή,
Μ' ένα φιλά... μ' ένα φιλά!

Στρωτά το λόγια σου ως μιλάνε
Ζάχαρη για σεμπετί να νάι,
Γλύκα αφού χύνουν κι' εσθαιδιά,
Μες στην καρδιά, μες στην καρδιά...

"Άσπροι, ως 'Εσύ δεν είναι οι κρίνοι,
Κι' οποιος σε δει, σαν θέλει, ως κρίνει.
Κι' εν γώ γελιέμαι—τί νεροπή!
Μή μου το πετ!... Μή μου το πετ!...

ΛΙΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ-ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

ΟΤΑΝ ΑΝΑΣΤΗΘΗΚΕ ΤΟ ΜΑΜΜΟΥΘ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΜΑΧ ΒΕΓΟΥΕΝ - ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ.

Πέρασαν ψηλά πάνω από τη λίμνη της Βαϊκάλης που ύστερα από λίγο δεν σχημάτιζε από πίσω τους παρά ένα φωτεινό σημείο στο βάθος του ορίζοντα. Πότε-πότε φαινόταν κανένα χωριό σαν σκοβός λεκές μέσα στην άπέραντη λευκότητα της στέππας. Και όσο πιο προχωρούσαν προς το βοριά, τόσο πιο πυκνός και άδιαπέραστος γινόταν ο χιόνινος μανδύας.

Ύστερα από δεκαπέντε ώρων πτήση ένας από τους πιλότους, δείχνοντας ένα σημείο πέρα στον ορίζοντα φώναξε δυνατά για ν' ακουστή η φωνή του πάνω από τον θόρυβο των μηχανών: «Η Γιακούτοκη».

Την ίδια στιγμή τα δυο αεροπλάνα έγειραν και άρχισε η κατάβαση. Ένα κτίριο που έμοιαζε σαν κάστρα καμωμένο από κρομμύς δέντρων έφάνηκε σαν ν' ανεβαίνη προς τ' αεροπλάνα. «Το φρούριο των κοζάκων», ούρλιαξε πάλι ο πιλότος.

Χτισμένο κατά τις αρχές του ΙΗ' αιώνα το φρούριο αυτό διατηρούσε ακόμη την υπερήφανη οψη του, μά ήταν σχεδόν έρειπωμένο. Σε λίγο τα δυο αεροπλάνα προσγειώθηκαν το ένα μετά το άλλο στην παγωμένη «τούντρα». Ο Τσικετ και η Ναδία βρισκόνταν κιάλας εκεί για να υποδεχθούν τους ταξιδιώτες. Ο Αμερικανός έκανε χαρές, που πολύ λίγο συμβιβάζονταν με τον φιλεργατικό χαρακτήρα του. Κουνούσε ένα μαντήλι κι' έτρεχε κοντά στο αεροπλάνα και δεν είχε ακόμη καλά-καλά ανοίξει η πόρτα που έτρεξε και φώναξε στους φίλους του:

— Χαίρομαι πολύ που σας ξαναβλέπω. "Όλα εδώ είναι εν τάξει. Ο οδηγός είναι έτοιμος να μās πάη εκεί που θέλουμε και μās βεβαιώνει: ότι θα μās κινή να βρούμε αυτό που γυρεύουμε. Οι πάγοι όμως άρχισαν κιάλας να λιώνουν. Πρέπει να φύγουμε άμεσα».

Εδώ όμως μπήκε στη μέση η Ναδία και δήλωσε κατηγορηματικά ότι για την ώρα οι φίλοι τους είχαν απόλυτη ανάγκη από ανάπαυση ύστερα από το πολύωρο ταξίδι τους και ότι αθριο θα συζητούσαν για σπουδαία ζητήματα. "Ετσι ο Τσικετ ανάγκασθηκε, εν και με λύπη του, να υποταχθή και ελοι μαζί διευθύνθηκαν προς το ξύλινο σπίτι που ένας πλούσιος Γιακούτης είχε παραχωρήσει στους εξερευνητές.

Από πίσω τους ακολουθούσε μιά δλόκληρη συνοδεία από φιλοπερίεργους Γιακούτες. "Ολοι ήταν ντυμένοι με προδιές στολισμένες με πολύχρω-

μα κεντήματα. Δεν έδειχναν καμιά έχθρική διάθεση, μάγον άσυγκράτητη περιέργεια. Ζωγραφίζόνταν στα λοξά τους ματάκια.

Ο κύριος του σπιτιού περίμενε τους ξένους στο στην πόρτα και χαμογελώντας είπε το «καλώς ήρθατε» στον Νταρλιέ και στον Μουζέν. Το τραπέζι ήταν έτοιμο: σούπα από φάρικα κουνιστό, ψητός τάρανδος, ξυνόγαλα, ελα ποτισμένα με βαρύ, ζεστό τσάι. "Ολοι έτίμησαν το γεύμα κι' ύστερα μαζεύτηκαν γύρω από το κτιστό τζάκι όπου οι Γιακούτες κένιζαν τις μακρούς τους πίπες.

Το άλλο πρωί κάποιος κτύπησε την πόρτα. Ήταν ο οδηγός που είχε έρθει να ζητήση οδηγίες. "Ολοι είχαν σηκωθεί και έπιναν το τσάι τους.

— Ο οδηγός μας, είπε η Ναδία.

Ήταν ένας άντρας καμιά σαρανταριά χρόνων, μικρόσωμος και στιβαρός, με όλα τα χαρακτηριστικά της τουρκομογγολικής φυλής, που είχε κατακλύσει τις βορεινές αυτές εκπαρχίες τον ΙΔ' αιώνα. Στεκόταν άπαθής και άδιάφορος κάτω από τα τόσα βλέμματα που ήταν καρφωμένα επάνω του και το πρόσωπό του δεν έδειχνε τίποτα. Εύθους άρχισε η συζήτηση. "Ολοι έλαβαν μέρος, ως κι' ο κύριος του σπιτιού. Στο τραπέζι απλώθηκε ένας μεγάλος χάρτης και ζητήθηκε πρώτα η γνώμη των πιλότων.

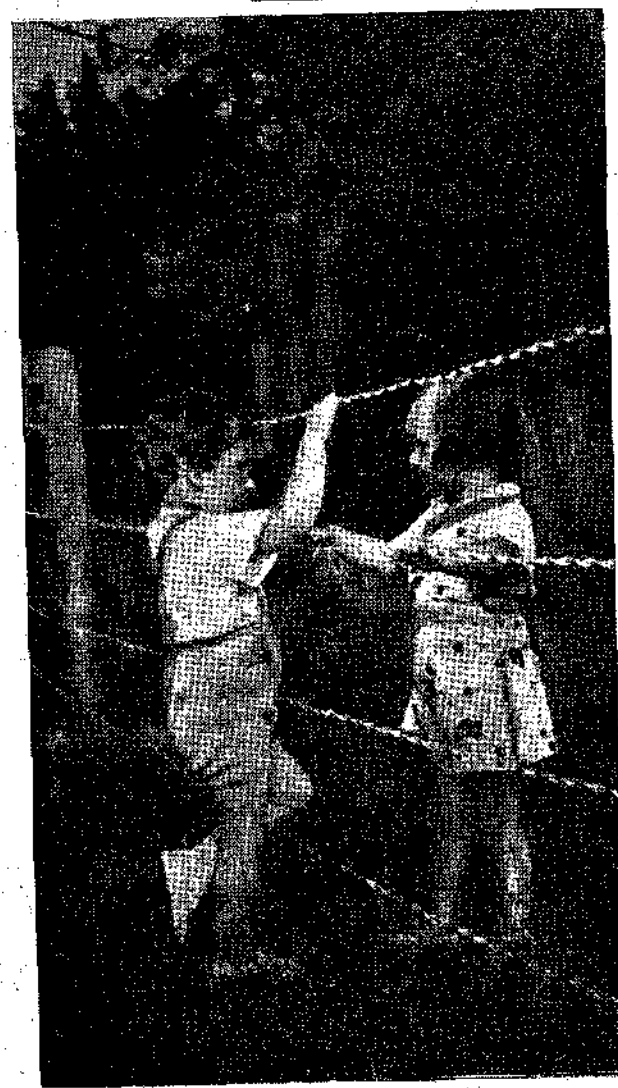
Το ζήτημα που τους απασχολούσε ήταν να πετάξουν χωρίς σταθμό ως τις εκβολές του Ιντικίρκα. Εκεί θα εγκαταστούσαν τη βάση του ανεφοδιασμού τους και από το σημείο αυτό θα ξεκινούσαν με τα αυτοκίνητα. Ελληνθρα για να ψάξουν για τα μανμούθ.

— Πρόκειται να μεταφερθούν δέκα τόννοι ως τις άκτες του Παγωμένου Ωκεανού; τρεις χιλιάδες χιλιόμετρα μ' ένα πήδημα, συμπέρανε ο Μουζέν.

Οι πιλότοι του είπαν ότι θα μπορούσαν να διανύσουν την απόσταση αυτήν μέσα σε δεκαέξι ή δεκαεπτά ώρες.

— Οι κινητήρες μας

ΕΚΟΝΕΣΙΠΑΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Κουβεντούλα στο φράκτη. Δεν θυμίζουν τον Τόμ Σώγερ και τή Μπέκυ;

